

Motion till riksdagen 2013/14:Kr212

av **Christina Oskarsson och Jörgen Hellman (S)**

Bibliotekslagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bibliotekslagen och att stärka det demokratiska uppdraget för våra folkbibliotek.

Motivering

I samband med att Sverige genomgick en demokratiseringsprocess i början av 1900-talet så uppstod de allmänna folkbiblioteken för att stödja den folkbildning som behövdes. Innan dess fanns det andra typer av bibliotek såsom mindre sockenbibliotek, privata bibliotek, olika rörelsers specialbibliotek, till exempel arbetarrörelsens och nykterhetsrörelsens.

På 1970-talet formulerades på statlig nivå en kulturpolitisk målsättning som bland annat innebar att kulturen, och därmed de allmänna folkbiblioteken, skulle motverka kommersialismens negativa verkan. Idag uppenbaras på många håll fenomen som att man i hög grad vill låta folkbibliotekens berättigande styras av statistik i form av antal besökare och utlåningssiffror snarare än av dess roll som en grundpelare i demokratin.

Anslag grundas på statistik, vilket i sin tur leder till negativa effekter. För att få bättre siffror inriktar sig folkbiblioteken på att efterleva marknadsprinciper som utbud och efterfrågan. Inriktningen går från folkbildning till konsumtion. Kommunägda bibliotek läggs i vissa kommuner ut på privata driftsaktörer. Detta har setts leda till en minskning av den litterära bredden och till en icke fördelaktig konkurrens mellan biblioteksaktörer.

Folkbiblioteken är en del i samhällsutvecklingen med bland annat åtkomst av internet för sina medborgare. Det samhälleliga uppdraget som folkbiblioteken har sin kärna i bör naturligtvis också bäst drivas av det gemensamma och vara skattefinansierade. Det demokratiska uppdraget för folkbiblioteken bör stärkas.

Fel! Okänt namn på

På folkbiblioteken ska det finnas en bredd av litteratur, såväl fack- som skönlitteratur, samt åtkomst till databaserad information. Det är viktigt för att många ska hitta sin väg in i språkets och böckernas värld för en vidare resa till ökad kunskap och bildning. På biblioteken ska det finnas utbildad personal som aktivt ser till att möjliggöra medborgarnas rättigheter att delta i en demokrati. Personalen ska även bidra till att man på biblioteken kan söka och hitta information som en del i sin kunskapsprocess. Men de ska också bidra till att främja läsandet av skönlitteratur.

Bibliotekets roll som mötesplats i kommunerna, inte minst i tidnings- och tidskriftsrummen, ska inte underskattas. I en tid när gemensamhetslokaler försvinner är det viktigt att biblioteken har ett brett uppdrag. Biblioteken sysslar också med olika former av samhällsinformation, EU-informationshörnor, konsumentupplysning, turistinformation, näringslivsinformation och medborgarkontor.

Biblioteken spelar en huvudroll för läsandet i samhället. I samspelet mellan förskola/skola och biblioteken grundläggs goda läsvanor. Den som när han eller hon var barn och ung vant sig vid att besöka biblioteket gör det också som vuxen.

Kungliga bibliotekets skolbiblioteksstatistik visar att fortfarande är det hälften av landets skolelever som saknar tillgång till bemannade skolbibliotek. Tillgången på skolbibliotek ökar kontakten med litteraturen och läsning.

Många kommuner saknar även en kommunal biblioteksplan och det behövs en nationell biblioteksstrategi som pekar ut riktningen för landets biblioteksutveckling, en strategi som kunde utveckla biblioteksverksamheten i en kommun och i vårt land. Krav på att kommuner upprättar biblioteksplaner och krav på bibliotekarier bör finnas med i nya bibliotekslagen.

Stockholm den 19 september 2013

Christina Oskarsson (S)

Jörgen Hellman (S)